

عنوان مقاله:

نقش نظام آب در ماندگاری باغ ایرانی

محل انتشار:

فصلنامه منظر، دوره 14، شماره 61 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

سمانه یاراحمدی - دکترای معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

مجتبی انصاری - دانشیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

محمد جواد مهدوی نژاد - استاد گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

باغ ایرانی به عنوان جلوه ای از منظر ایران، مانند آینه ای، افکار، باورها و فرهنگ انسان ایرانی-اسلامی را در طول تاریخ، در خود منعکس کرده است. این الگوی باغسازی دارای مشخصه هایی است که آن را در طول تاریخ از سبک های دیگر باغسازی دنیا متمایز کرد است. یکی از این مشخصه ها نظام آب در باغ ایرانی است. در سرزمین ایران با مناطق گرم و خشک وسیع، به شاهد نمونه های تاریخی-از قدیمی ترین نمونه آن در پاسارگاد تا دوره معاصر- آب حضور جوهری داشته و از عوامل هویت باغ ایرانی به حساب می آمده است؛ هرچند نمود ظاهری نظام آب و ماهیتش در باغ ایرانی به عنوان محصول تعامل انسان با محیط به فراخور زمان تغییر کرده است. هدف اصلی این پژوهش، تبیین نقش نظام آب در ماندگاری باغ ایرانی بوده است. برای رسیدن به این هدف، در ابتدا مفهوم ماندگاری تعریف شده و معیارهای آن استخراج شد تا الگوی نظری پژوهش شکل بگیرد. این الگوی نظری که شامل معیارهای عملکردی، اقلیمی، فرهنگی-اجتماعی و معنایی-زیبایی شناسی بوده با شاخص های نظام آب که از مطالعات حاصل آمده اند در باغ ایرانی انطباق داده شد. برای رسیدن به این اهداف، از ترکیب روش های تحقیق توصیفی-تحلیلی و تاریخی استفاده شده است. روش های جمع آوری اطلاعات نیز به صورت کتابخانه ای، مطالعات میدانی و مصاحبه با خبرگان بوده تا شناخت جامعی از ماندگاری، باغ ایرانی و نظام آب صورت بگیرد. روش ارزشیابی اطلاعات با توجه به محتوای مطالب به صورت کیفی بوده و نتایج از طریق روش تحلیلی-استقرایی حاصل شدند. بر این اساس به سوال اصلی پژوهش پاسخ داده شده و نتیجه نهایی حاصل آمد که استفاده از آب در باغ ایرانی ابزاری نبوده و داشتن پیوند ذهنی و قائل شدن نقش معنایی برای آن عامل ماندگاری باغ ایرانی بوده است؛ چراکه آب در باور ایرانیان چه در دوران قبل از اسلام و چه بعد از آن، مایه طهارت و دارای نقش قدسی و معنایی بوده و به باغ حیات بخشیده است.

کلمات کلیدی:

باغ ایرانی، ماندگاری، نظام آب، پایداری منظر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1573644>

